

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Practica Octaviani Vestrii I. C. Foro Corneliensis

Vestri, Ottaviano

Coloniae Agrippinae, 1597

VD16 V 940

Illvstrissimo Et Reverendissimo Ioanni Grimando Aqvileiae Patriarchæ
Amplissimo. Nicolavs Antonivs Gravativs S. P. D.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-63002](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-63002)

ILLVSTRISSIMO
ET REVERENDISSIMO
IOANNI GRIMANDO
AQVILEIAE PATRIAR-
chæ Amplissimo.

NICOLAUS ANTONIVS GRAVATIVS
S. P. D.

UPERIORE anno cùm
Venetijs agerem, IOANNES
GRIMANE Pontifex dignissi-
me, vbi hospes urbem, lucem
Orbis terrarum atque arcem
omnium gentium, rerumque publicarum
immensam magnitudinem, priuatarumq;
etiam, non absq; admiratione perlustras-
sem, (quæ re nihil mihi antiquius fuerat)
satisque conspexissem, vulgare deinde o-
tio detineri, à studijsque feriatum esse, in-
decens mecum ipse cogitavi. Quapropter
quibusdam commodato acceptis libris, o-
mnem meam curam atque operam ad con-
fuetum iuris studiũ applicaui, sic vt amissi
etiam temporis vsuram resarcirem. Et cū
inter cæteros, Octauiani Vestrij omnium
concessu iurisconsulti eruditissimi libri,
quorum inscriptio est: In actionem & iu-
diciorum mores εἰσαγωγή, hoc est, Intro-
ductio, in manus incidissent, eos peruol-
uere

uere cœpi, quos doctè affabreque postquã
 compositos animaduerti, regustandos de-
 creui, illique adeò placuere, vt & si multos
 fatear in hoc scribendi genere scriptores
 vidisse, verùm qui eruditissimo Vestrio cõ-
 parari possit (pace omnium dixerim) vi-
 disse & legisse neminem. Is certè vnus mi-
 hi visus est (vt quemadmodum sentio, lo-
 quar) qui non singulos tantùm, sed vniuer-
 sos simul ordine, prudentia, iudicio, atque
 doctrina superare videtur. Et inter legen-
 dum, cùm non paucas ad eos libros analy-
 ticas annotationes, & præsertim receptas
 communibus interpretum suffragijs opi-
 niones ad centum septuaginta, in iudicijs-
 quæ vsu frequentiores contexuisssem, (quas
 planè non alijs, sed mihi vsui esse existima-
 bam) fato nescio quo accidit, illas ad præ-
 stantissimorum Francisci Mascolæ, & Io-
 annis Dominici Brigandi Siculi Iuriscon-
 sultorum manus peruenisse, omnium con-
 fessione nedũ in iuris ciuilibus peritia, sed in
 omni literarum genere eruditorum, qui
 eas cùm legissent, in communem omnium
 utilitatem prælo committendas, & horta-
 ri & persuadere, non destiterunt. Quod i-
 pse animo altius repetens, postquam sensi
 prudentibus acerrimique iudicij viris id
 faciundum videri, tandem illas exhiben-
 das esse foras constitui: sicque ieci aleam
 fortasse fœliciter casuram. Quæ res si mihi
 (vt

(ut spero) iuvante Deo, ex animi sententia
succedet, nostræ & aliæ lucubrationes in
publicum prodibunt, hæque interea ex-
ploratoris officio fungantur, verum si ali-
ter eveniet, cum Epimenide illas obdor-
mire, & tineas blattasque pascere, in arcaque
putrescere sinam. Cæterum auguror fore
plerosque, qui dicent me actum agere, &
Athenas (ut adagio fertur) noctuas ferre.
Sed certè si mihi disertissimus Vestrius an-
sam non præstitisset, manum huic tabulæ
nunquam admonissem. Ipse enim ad suum
Pellæum scribens, ait, dum ad patriam te-
neret iter, modicamque librorum habe-
ret suppellectilem, quos præ manibus habe-
mus libellos conscripsisse; ac si diceret, in-
commoda fuisse in causa, ne multò plura
exarasset. Sed quid hoc? nonne aperta res
est, & natura ita comparatum, ut messor
quantumvis diligens efficere non valeat,
quin spicilegium relinquatur? Unde nimi-
rum, si superstites spicas collecturus acces-
si, ne pereant. Nec quisquam est, qui nova
& nunquam dicta proferat, namque nul-
lus scribendi locus in quovis scientiarum
genere nostris à maioribus prætermis-
sus est, nec quicquam intactum ad hoc usque
ævum perseverat. Hinc scitè Terentius
memoriæ prodidit: Nullum esse iam di-
ctum, quod non dictum sit prius. Et quo-
niam sic plerique omnes ad maledicendū

funt proni, vt ne quidem diuinis scripturis
parcant, ne oblatrent, obftrepant, blaterēt
calumniamque inferant: more introductū
eft, Illuftriffime & Reuerendiffime G R I-
MANE, vt qui libros edunt, alicui Princi-
pi, vel præftantiffimi ingenij viro illos nun-
cupent, vt eorum potentia & magnitudine
ab inuidis munimen atque tutelam inue-
niant; quod quidem à me fieri precium o-
peræ vifum eft, nedum vt labores noftri
tutum fidumque patrocinium habeant, fed
quòd apud omnes auctoritatem etiam dū
optimo viro confecrantur acquirāt. Dum
autem hæc mente voluerem, tu Princeps
optime inter omnes primus occurrifti, cui
has noftas dicarem lucubrationculas, &
quafi primitias guftandas exhiberem: &
iure quidem, nam cunctis tua virtus, gloria
clari natales, gloriofaque ftemmata fatis
explorata funt atque elucescunt. Tu certè
talem te iam inde à puero femper præbui-
fti, talisque tuæ innocentiffimæ vitæ ratio
fuit, vt verè poffimus dubitare, an tibi dig-
nitas, an potius tu dignitati plus ornamen-
ti conferas. Tu ille inquam es, quem om-
nes vbique prædicant, hominem effe om-
nium honorum vfui natum, & fi liuor at-
que infana fortuna fruftra tamen oppug-
nare tentauerint, quos firmissimis consci-
entiæ præfidijs munitus, præclarè nedum
contempnifti, fed contriuiifti etiam & con-
culca-

culcasti. Enimuerò sic omnia feliciter his
succedunt, qui sua consilia pie ac religiose
ad Deum referunt. Quamobrem ob incre-
dibiles virtutes tuas extat admirabilis glo-
riatua, & frequens in sempiternum erit fa-
ma cum laude, vt de maioribus, etiam tuis
clarissimis Heroibus superest, quorum ge-
sta domi forisque memorabilia & penè ce-
lestia vbique laudibus efferuntur, à qui-
bus ob eorum fortitudinem, consilium,
atque prudentiam, multarum regionum
ac cessionem factam fuisse ad Venetum im-
perium, nemo nescius est; quorum nomi-
na egregiaque facinora, ne historiam ordi-
ri videar, & si prætermittenda existimaue-
rim, non tamen ANTONII Clarissimi
viri patris tui immortale nomen silentio
inuoluere visum fuit, qui vno Senatorum
omnium consensu ob eius prudentiam, quæ
non vulgarem apud sapientes obtinebat
locum, titulo Principis summæ Venetæ
Reipublicæ auctus fuit atque insignitus; in
qua gubernanda, dum huius lucis vsura
frui permissum est, id solum semper spe-
ctauit, quod cōscientia proponebat, quod
que iustitiæ ac rationi consentaneum vi-
debatur atque congruum; & sic ille omnes
Reipublicæ partes, (vt vno omnia claudam
verbo) optimè tenuit, ac animum ad res
præclaras adiecit, vt hominum beneuolen-
tia, quam sibi adiunxerat, ita ad summum

§ EPIST. NVNCVPATORIA.

uenit, vt nunquam discedere ex animo ci-
tium, illius singularis atque inuictissimi
viri memoria possit. Ego quidem, G R I-
MANE vir clarissime, illius ac tuas lauda-
rem virtutes, & latissimo in bene dicendi
campo vagarer; sed animaduertens supra
ingenioli mei vires munus esse, atque etiā
quod tu ad omnem natus summum hono-
rem, dignitatem & gloriam talis es, vt cele-
branda facere, quā celebrari malis, eas
tacitus omisi, & cæteris ingenio præclaris-
simis in laudes tuas encomia decantandi,
panegyricosq; recitandi, hanc reliqui pro-
uinciam, præsertim ne quis suspicari queat,
me gratiam tuam aucupari voluisse. Hilari
ergo animo has nostras suscipe vigilias,
quas si tuo calculo comprobaueris, spes est
cæteros doctos libenter tuo iudicio acces-
suros. Nec munusculum hoc spectes obse-
cro, sed promptum alacremque animum
intuearis, hominis inquam, qui nullum er-
gate officium amantissimi prætermittet.

Vale, Patauij Quarto Kalendas Fe-
bruarias, à Christo nato,

1564.